

RICO ȘI OSKAR

INIMILE FRÂNTE

Andreas Steinhöfel, născut în 1962, este traducător, critic și scenarist, dar mai ales autorul a numeroase cărți pentru copii și tineri premiate de nenumărate ori, cum ar fi *Die Mitte der Welt* (*Centrul lumii*). Alături de Peter Rühmkorf, Loriot și Tomi Ungerer, Andreas Steinhöfel se înscrie în rândul deținătorilor premiului Erich Kästner, primind această distincție în anul 2009. Pentru romanul *Rico și Oskar. Umbre misterioase* a primit printre altele *Katholischer Kinder und Jugendbuchpreis* (Premiul copiilor și tinerețului conferit de Biserica Catolică), CORINE 2008 (Premiu pentru literatură acordat de Landul Bavaria) și *Deutscher Jugendliteraturpreis* (Premiul literaturii germane pentru tineret).

Peter Schössow, născut în 1953, se numără printre cei mai prestigioși ilustratori germani. A urmat Facultatea de Grafică din Hamburg și a colaborat printre altele cu publicații precum Spiegel, Stern și diferite televiziuni, fiind celebru în Germania pentru *Die Sendung mit der Maus* („Emisiunea cu șoricelul“, serial TV pentru copii). A conceput și ilustrat numeroase cărți pentru copii, care au primit foarte multe distincții.

ANDREAS STEINHÖFEL

RICO ȘI OSKAR

INIMILE FRÂNTE

DESENE DE PETER SCHÖSSOW

Traducere din limba germană de
Monica Grigore

Redactare: Iulian Curuia
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură: Adriana Călinescu

RICO, OSKAR UND DAS HERZGEBRECHE

Andreas Steinhöfel

© 2009 by Carlsen Verlag GmbH, Hamburg, Germany
First published in Germany under the title RICO, OSKAR UND DAS
HERZGEBRECHE

All rights reserved

© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

RICO ȘI OSKAR • II. INIMILE FRÂNTE

Andreas Steinhöfel

Copyright © 2016 Editura **ALLFA**

All rights reserved.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STEINHÖFEL, ANDREAS

Rico și Oskar: Inimile frânte / Andreas Steinhöfel; desene de
Peter Schössow; trad. din lb. germană de Monica Grigore. –

București: ALLFA, 2017

ISBN 978-606-783-040-8

I. Schössow, Peter (il.)

II. Grigore, Monica (trad.)

821.112.2

Grupul Editorial **ALL**:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

www.all.ro

Editura **ALLFA** face parte din **Grupul Editorial ALL**.

f/editura.all
allcafe.ro

(de închiriat)	Runge-Blawetzky's
Westbühl	Fitzke
Dahling	Kiesling
Cei șase	Doretti (mama și cu mine)
Kessler	Žule cu Berts și cu Massoud
(pasaj către blocul din spate)	Momsen

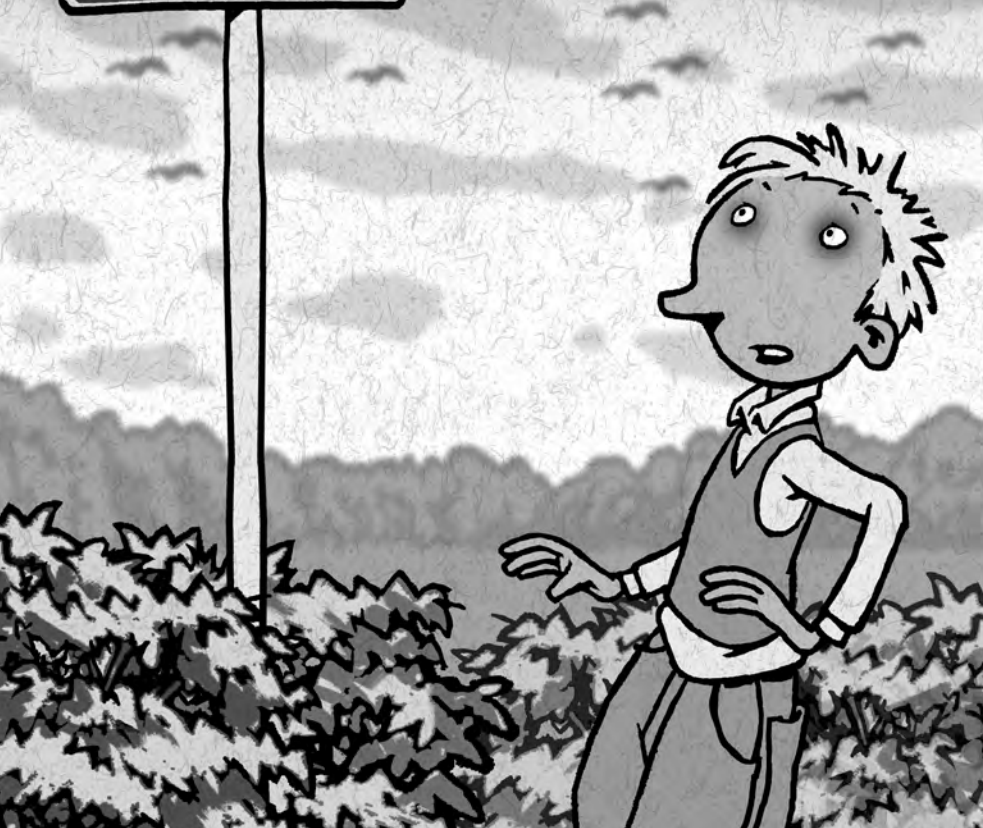
traduki

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea pentru promovarea literaturii din care fac parte Ministerul Federal pentru Europa, Integritate și Afaceri Externe al Republicii Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, Fundația Culturală Elvețiană Pro Helvetia, KulturKontakt Austria (din însărcinarea Cancelariei Federale a Republicii Austria), Goethe-Institut, Agenția Slovenă de Carte JAK, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al guvernului Principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein, Ministerul Culturii din Republica Albania, Ministerul Culturii și Informației din Republica Serbia, Ministerul Culturii din România, Ministerul Culturii din Muntenegru, Târgul de Carte de la Leipzig și Fundația S. Fischer.

Pentru Lynn –
Bine ai venit,
gogoşico!

MARȚI

CAPĂȚUL LUMII

Pe panou scria *Berlin*. O dungă roșie brăzda literele, de jos, din stânga, până sus, în dreapta, adică înclinată, dar pe dos. Acolo se termina orașul.

— Ei, Rico? a zis domnul Wehmeyer, care se afla lângă mine. Ți place aici, afară?

Aerul fierbinte fremăta deasupra asfaltului, pe strada pe care veniserăm. Șoseaua o ținea drept înainte, se îngusta și se tot îngusta, dispărând în depărtare – o linie neagră. Porumbul pălit și uscat se ridica la peste un metru înălțime în câmp, pe ambele părți. Tulpinile scuturate de vânt foșneau și șopoteau ca hârtia veche. Deasupra tuturor, cerul se arcuise într-atât de mult, că arăta ca un castron imens de salată răsturnat de Bunul Dumnezeu, albastru ca apa din baie atunci când își toarnă mama în cadă aroma preferată de la Mediterana grecească.

MEDITERANA GRECEASCĂ: *Egeea*. Marea Mediterană mai există și în alte locuri, dar așa se numește acolo. Într-un loc care se cheamă Gibraltar, ea se varsă în Atlantic. Pe stânci stau niște maimuțe și se uită în zare, nimeni nu știe de ce. Probabil că se întreabă de ce nu există Marea Dreaptă și nici Marea Stângă. Doar cea de Mijloc. Adică *Medie*. Adică *Mediterană*. E un loc ciudat.

În mod normal, mă descurc mult mai bine pe drum drept decât la curbe și la colțuri, așa că ar fi trebuit să-mi placă strada din câmpul de porumb. Dar nu s-a întâmplat așa. Acolo, afară, totul era atât de întins și atât de înalt și de nesfârșit, că mă lua cu amețală. Ai fi putut pur și simplu să o iei la picior, fără a ajunge vreodată undeva, până când, în final, nu mai vedeai

altceva decât lanuri de porumb în care rătăceai fără speranță și te-ar fi putut ataca hârciogii. Cu două săptămâni mai înainte, când mă aflam încă în spital, Berts îmi dăruise o enciclopedie cu animale, în care văzusem poza unui hârciog. Erau cu totul diferiți de iubitele și neuitatele mele Mollie – îndură-se Domnul de sufletele lor micuțe de hamsteri; hârciogii sunt niște bestii uriașe cu dinți ucigași, gheare de oțel și niște pungi groase la fălci. În fiecare falcă intră lejer un copil, unul mic chiar și cu bicicleta, dacă se întâmplă se treacă pe lângă un astfel de lan periculos în drum spre casă.

Un pic transpirat de frică, mă uitam la tijele unduitoare ale porumbului și îmi doream ca Oskar să fi fost cu mine. Fiindcă m-aș fi temut mai puțin, iar dacă ne-ar fi mâncat pe amândoi, hârciogul s-ar fi ținut mai bine pe picioare, cu mine într-o falcă și cu el într-alta.

Văleu, văleleu!

Mi-am încleștat buzele și m-am uitat furiș peste umăr. Motocicleta lui Wehmeyer era parcată pe bordura prăfuită. Cromul lustruit și lacul roșu-aprins străluceau în lumina soarelui. Pe scaun se aflau două căști, una mare și una mică – Wehmeyer avea doi fii, unul dintre ei doar cu un an mai mare decât mine. Pe rezervor scria BMW. Berts avea un Ducati, mult mai mișto. Era totuși foarte amabil din partea lui Wehmeyer că făcea ture cu mine prin zonă în toiul vacanței de vară, deși eu unul aș fi preferat să o ștergem cât mai iute cu puțință din acel loc înfiorător. Am fi putut sta la fel de bine și la capătul lumii.

Nu ieșisem niciodată din oraș, nici măcar cu trenul. Dacă ar fi fost după mine, lucrul ăsta nu s-ar fi schimbat. Când sunt hăt-departe de Berlin, asta mă dă complet peste cap, excepând cazul în care există ceva de mâncat la capătul lui hăt-departe, de exemplu în Waltersdorf. Am fost acolo odată cu mama și cu Irina, la IKEA. Am cumpărat etajere pentru

sufragerie și la prânz am mâncat chifteluțe suedeze din carne. Li se zice pocnitori, doar că nu explodează. Sunt pur și simplu delicioase. Dar și mai gustoase sunt vafele suedeze de la desert, care au în interior o mulțime de inimioare, iar pe deasupra cireșe și zahăr pudră, de parcă inimioarele ar fi sângerat, apoi ar fi fost acoperite cu un strat de nea din fulgi mici de cristal, și...

— Rico?

— Hm?

— Ei, îți place aici?

— Oh... da, este super. Vă mulțumesc mult că m-ați luat cu dumneavoastră.

Wehmeyer credea că mi-a făcut o mare plăcere, așa că se cuvenea să fac un efort. În afară de asta, era învățător, și cu învățătorii nu știi niciodată. E posibil să-ți dea note până și la excursiile cu motocicletă.

Excursia era bonusul promis pentru jurnalul meu de vacanță, pe care i-l înmânasem solemn când mi-a făcut o vizită acasă în strada Dieffé, după ce m-au externat din spital. Abia când s-a făcut nevăzut cu jurnalul meu sub braț mi-a picat fisa că avea să afle totul despre mine. De ce și cum aterizasem în spital știa de mult tot Berlinul: de la televizor și din ziare, unde îmi ziceau Frederico D., și de la doamna Dahling, care le spunea povestea tuturor celor care treceau prin Karstadt, în Hermannplatz, pe la teigheaua unde ea vindea carne, chiar dacă mulți dintre ei cereau numai o mânuță de carne tocată. Dar în jurnalul meu de vacanță nu scrisesem doar despre aventura cu Mister 2000, ci și despre Oskar și felul în care ne-am cunoscut, cum a fost el răpit și așa mai departe. În plus, am scris multe despre Bühl, pentru că mi-ar fi plăcut să fie tatăl meu, mai ales de când știam că e polițist – ceea ce te face să te simți instantaneu mult mai în siguranță –, dar și despre doamna Dahling, care din când în

când se simțea copleșită de tristețe pentru că era atât de singură, și am mai zis acolo că sunt topit după Jule, care în weekend avea să revină din vacanță cu tâmpitul ei de Massoud.

Așadar, nici că se putea să mă dau mai tare de gol.

Era foarte posibil ca între timp Wehmeyer să fi citit tot, dar până atunci nu zisese nici „pâs“. Cine știe ce credea despre mine în acel moment. Penibil rău. Am ridicat stingherit din umeri și am continuat să transpir și să mă uit cu încăpățânare drept înainte. Poate că e mai bine, cugetam eu, să dispar într-un astfel de câmp cu hârciogi. Sau, pur și simplu, să mă fac nevăzut în direcția...

— Încotro duce șoseaua asta? am întrebat.

— În sud, a spus Wehmeyer, apoi, pentru că probabil și-a amintit că nu prea mă descurc cu punctele cardinale, a adăugat: Dacă îți imaginezi globul, sudul e în partea de jos. Ca să zic așa, la vale.

M-am uitat la șosea și am ajuns la concluzia că lucrul ăsta e, de fapt, o prostie. Fiindcă la un moment dat ajungi la Polul Sud și s-a terminat cu valea. După aceea va trebui să o iei la deal, indiferent în ce parte o apuci, doar că nu spre sud, fiindcă acolo nu mai e loc. Dar bineînțeles că inventatorul punctelor cardinale nu s-a gândit la asta, și uite cum aveam eu parte de stres.

Wehmeyer nu părea deloc stresat. A zâmbit și a spus cu voce scăzută:

— E foarte frumos aici, hm?

Am dat aprobator din cap. Frumos de speriat. Nu voiam decât să plec de acolo, indiferent de direcție.

— Liniștea asta, atât de departe de oraș. Vară. Aerul pe care îl miroși cu plăcere. E o cu totul altă lume. Vântul mângâie câmpurile ca o mână imensă și protectoare. E aproape emoționant, într-un fel.

L-am auzit oftând și, brusc, mâna lui mare a aterizat pe capul meu. Ușoară ca un fluture. Precaut, m-am uitat pe furiș în sus la Wehmeyer. Privirea lui entuziasmată cuprindea totul dintr-odată, castronul de salată al lui Dumnezeu, șoseaua și câmpurile foșnitoare cu hârciogii. Cu puțin ghinion, în curând avea să înceapă să bocească de atâta emoție și eu aș fi fost nevoit să-l consolez. Asta mai lipsea. Nu mă pricep la consolat. Cum încerc să consolez pe cineva, încep și eu să bocesc cot la cot cu el.

Ca și cum s-ar fi prins ce-l aștepta, a oftat o dată adânc și mi-a dat drumul:

— Probabil că ești mai degrabă un tip rațional, nu?

— Ce este un tip rațional?

— Unul căruia nu-i place să-și arate sentimentele.

Am vrut să protestez pe loc, dar în acel moment a rânjit, ca să-mi arate că nu vorbea serios. Mai bine așa. Fiindcă Jule pomenise odată că sunt un băiat foarte romantic. Mi-ar fi plăcut să-i zic că o mare parte din romantismul ăla i se datora ei, dar n-am avut curaj.

— Ce zici, ne întoarcem? a întrebat Wehmeyer făcând un semn spre BMW-ul lui. Altfel, o să ajungi prea târziu la întâlnire.

În sfârșit!

Când mi-am pus pe cap casca de motociclist, m-am întrebat cum se simte Oskar sub casca aia a lui. Avea tot felul de temeri, fiindcă știa despre lumea asta prea multe lucruri care ar fi putut să meargă prost. După părerea mea, viziera căștii făcea și mai mică fășia din lume pe care o vedea el. Mai mică și mai neprimejdioasă.

M-am urcat pe motocicletă și m-am uitat pentru ultima oară la panoul tăiat de dunga roșie, la câmpurile de hârciogii și la șoseaua înfiorător de dreaptă, dorindu-mi ca metoda lui Oskar să funcționeze și pentru mine. Fac pariu că există deja

oameni care s-au îmbolnăvit de la excesul de peisaje, ba chiar au și murit din cauza asta.

Și mie mi se făcuse foarte rău.

Wehmeyer a pornit motocicletă și am luat-o din loc duzduind.

Pentru cineva care este discret-dotat și se duce la centrul special de suport, pentru că are capul ca o urnă de bingo, jurnalul reprezintă invenția secolului. Ajută în cazul uitucelilor. Din păcate, nu ajută deloc cu marile uitări. Asta o știu de la domnul van Scherten. Hannah lui dragă a început să sufere de marea uitare de pe la șazeci de ani.

Când abia ne mutaserăm în strada Dieffe, domnul van Scherten și soția lui veneau în fiecare marți la *Bondarii cenușii*, în centrul comunal. Mama tocmai descoperise ceva nou, ca să zic așa, și anume serile noastre de bingo, și îi plăcea pe amândoi. Și eu îi găseam foarte simpatici. Îmi plăcea domnul van Scherten fiindcă nu-i păsa că sunt discret-dotat. În afară de asta, la fel ca mine, și el o găsea îngrozitoare pe domnișoara Wandbeck. Domnișoara Ellie Wandbeck era tanti-șefa urnei de bingo. Avea cam aceeași vârstă cu Coloana Victoriei¹, iar când stătea pe scena îngustă a centrului comunal, părea aproape la fel de mare. Degetele cu care pescuia bilele de bingo din urnă erau lungi, osoase și subțiri. Purta de fiecare dată costume strâmte, negre, cu pantaloni și vocea îi suna de parcă i-ar fi fluturat niște molii în gât.

¹ Monument din Berlin construit între anii 1864 și 1873.

— Păr vopsit negru, la vârsta ei! mi-a șoptit odată domnul van Scherten. Ce femeie îngrozitoare! Nu m-aș mira dacă la micul dejun ar înfuleca băieței discret-dotați.

— Pe bune?

— Te-aș minți eu pe tine? Începe cu picioarele și lucrează încet până sus. Îți desfăce capul cu un desfăcător ruginit de conserve, dar abia la final.

— De ce abia la final?

— Pentru că nu prea are ce găsi acolo, înăuntru.

Apoi a rânjit și mi-a dat un mic ghiont, iar eu i-am răspuns tot cu un rânjet, fiindcă știam că mă luase peste picior.

Hannah lui dragă era la fel de meseriașă. În fiecare seară de bingo îmi aducea o ciocolată. Uneori scotea din geantă chiar două, pe rând, dar la cea de-a doua se uita ciudat, de parcă n-ar fi trebuit să fie acolo. Din partea mea puteau fi și trei, patru, că doar avea destul loc în geantă.

În orice caz, la un moment dat, domnul van Scherten și-a făcut apariția la *Bondarii cenușii* fără Hannah.

— E din ce în ce mai greu cu nevastă-mea, i-a explicat el mamei. În ultima vreme, scăfârlia ei e ca șvaițerul, doar cu mai multe găuri înăuntru. Și zilnic apar altele noi. Marea uitare... nimic nu mai ajută. Absolut nimic, a spus el oftând și a tras adânc aer în piept, încercând parcă să-și ascundă tristețea din voce. Asta o să fie ultima mea seară aici. De-acum trebuie să am grijă de Hannah. Înțelegeți, nu?

Mama a dat din cap și a mângâiat mâna presărată cu pete mici, maronii, a domnului van Scherten. După aceea nu l-am mai văzut mult, mult timp. Reapăruse abia cu câteva luni în urmă, dar singur. Trecuse un an de când Hannah lui dragă murise. Din cauza mării uitări.

Până atunci îmi dorisem o vreme ca cei doi să mai vină măcar o ultimă dată împreună la bingo. Nu doar pentru ciocolate,

ci mai ales ca să mă pot uita la găurile din scăfârlia preaiubitei, fiindcă din când în când mă gândesc că și eu am găuri în cap, din cauză că țin minte atât de puține lucruri. În orice caz, eu sufăr de o formă ușoară de uituceală, fiindcă ceva-ceva reușesc întotdeauna să rețin, așadar probabil că am niște găuri foarte mici. Dar sunt suficiente. Alaltăieri, când m-am dus la Edeka să cumpăr pere, roșioare și încă ceva, în drum spre magazin mi-a ieșit pur și simplu din cap „încă ceva“-ul acela. L-am auzit efectiv cum pică pe trotuar și se zdrobește, și încă îmi aduc aminte la ce m-am gândit atunci: dacă ar fi fost un pepene verde, ar fi ieșit o mizerie de toată frumusețea! Însă perele și roșiile au rămas înăuntru.

Și pentru ca toate celelalte lucruri posibile să rămână înăuntru, continui să țin jurnalul și în prezent. La nevoie poți citi în el toate chestiile făcute în urmă cu câteva zile, iar dacă ai noroc, scrie acolo chiar și *de ce* le-ai făcut. De exemplu, după ce am cumpărat grămada de roșioare, când am ajuns acasă nu le-am băgat în frigider, ci le-am așezat după mărime pe pervazul ferestrei de la bucătărie. Mama a vrut să știe de ce-am făcut-o, fiindcă ieri-dimineață când s-a întors de la club roșiile se scofâlciseră de tot. Din păcate, nu mai știam de ce.

Până la urmă am făcut din ele sos pentru macaroane, iar sosul nu avea deloc gust de scofâlcit. Cu toate astea, aseară, în pat, când mi-am amintit toată povestea, am luat hotărârea să continui să țin jurnalul. În niciun caz n-am de gând să-i spun lui Wehmeyer despre asta. Fiindcă e posibil să îmi dea un nou bonus la un moment dat, iar excursia cu motocicletă a fost mai mult decât suficientă.

Faza asta cu capătul lumii nu funcționează la mine.

TOT MARȚI

CINCI CUPE DE CIOCOLATĂ

